

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Dommedags Bog

Citation: Dalgas, Ernesto: "Dommedags Bog", i Dalgas, Ernesto: *Dommedags Bog*, udg. af Henrik Schovsbo, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1996, s. 83.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgasdomval-shoot-idm139915689831264/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Dommedags Bog

indlade os med disse Dyr, skønne at se til, men hæslige i det Indre. Vi ere modsatte. Grimme ere vi at se til, men rumme Filosoffeus den indre Skønhed, der straalet yndigere end Amerystens.

Nu saa jeg i Afstand Kynikernes Hjem, hvorfra en skrækkelig Stank slog mig i Møde. Det var som en mægtig Mødding med Jordhuller, hvorudaf Filosoferne krøb. Men Krates viste mig med Stolthed Filosofopolis som Verdens bedste Stad. Jeg fulgte nødig min skidne Filosof. Thi jeg mærkede mere til hans ydre Stank end til hans indre Vellugt. Men hvad der frastødte mig mest, det var hans aabenbar bekendte Perversitet. Dog, da jeg husked, hvad Hume og Montaigne sigte: »Moralen er et Produkt af Folk, af Klima, af ydre Omstændigheder og Tilfældigheder», betænkte jeg, at det kommer ikke saa meget an paa, hvilken Moral Du ejer, som paa, hvorvidt Du lever redelig efter den samme Moral. Herom var ikke at tvivle, at Krates var ærlig og samvittighedsfuld Tilhænger af sin vandskyende Moral. Og derfor er det at haabe, den højeste Dommer vil dømme ham mindre strengt, end de beskikkede Moralister ville.

I saadanne Tanker gik jeg med senkede Øjne. Da slog jeg Øjet op og saa en Mand, klædt i en Klædning og ikke i en Las og uden Smuds paa sit Ansigt. Da blev jeg glad ved dette Tegn paa Kultur. Han hilste med sin Hat og sagde: »Min Herre hilser Dem begge og beder Dem om at besøge sig», idet han pegede paa os to ved Frøens Bagben. Da blev jeg saare glad; thi Filosofopolis frastødte mig i samme Grad, som den frastøder Kvinder. Og begge slap vi til Krates' Misfornøjelse Bagbenene og lod dem gaa videre ved egen og Krates' Kraft. »Hæ!», mumlede han, »to nette Fyre! De søge en Stormands Gunst i Stedet for at sidde som frie Borgere i den frie Stats. Og dermed trasked han af til Filosofopolis.

Imidlertid nærmede den fremmede sig til min Overraskelse med alle en høflig Evropæers Lader og sagde: »Mit Navn er Häckel. Det turde vel ikke være de Herrer bekendt?» – »Jeg kender Professoren i Jena, den dristigste Tænker og første Apostel blandt Darwins Disciple i Tyskland». – »Til Tjeneste». – Vi hilste hjertelig paa hverandre, og jeg vilde nævne mit Navn. »Nej, Deres ærede Navn vedkommer ikke mig, men kun min Herre», sagde Professoren. Jeg studsede over denne Ydmyghed og sagde nysgerrig: »Har De en Ansættelse her i dette Rige, og hvilken Monark er Deres Herre?»